

XLVI.

B e t æ n k n i n g

over

Forslag til Lov om Tillæg til Lov om Sognebaandets Løsning af 4de April 1855.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 25de Marts 1867.)

Medens Udvalget, om end af forskellige Grunde, er enigt om, at Lovforslaget, som det er indkommet til Landstinget, ikke egner sig til Vedtagelse, tilraader et Mindretal (Hassel), saaledes som nedenfor nærmere vil erfares, Forslagets Vedtagelse i en noget forandret Skikkelse, hvorimod Udvalgets Fleertal (Vindesbøll, Krogh, Riebe og Rasmussen) holder for, at Sagen, navnlig under Savnet af al kirkelig Medvirkning, ikke i Diebliffet kan siges at foreligge saaledes forberedt og overveiet, at Repræsentationen derom bør fatte nogen endelig Bestemmelse.

Var Forslaget, hvad det i Overstriften betegner sig at være, blot et „Tillæg“ til Loven om Sognebaandets Løsning af 4de April 1855, lod det sig bedre gjøre at give Afkald paa en særlig Medvirkning fra Kirkens Side, efterfom den nævnte Lov — i saa Fald Hovedloven i Materien — dog selv har været Gjenstand for en omhyggelig forberedende Drøftelse i den i Maret 1854 sammenkaldte Kirkecommission. Men hensees til, at Loven af 4de April 1855 ifkun gav Afgang til at løse Sognebaandet for at stifte et nyt ved Tilslutning til en anden af Folketirkens faste Menigheder, medens det Lovforslag, hvorom der nu handles, skulde give Afgang til Sognebaandsløsning uden en sli Tilslutning, men med Oprettelse af nye Menigheder udenfor eller undtagne fra den hidtilværende Menigheds-Orden, sees det let, at Principet er et heelt andet, og Forskjellen mellem den ældre Lov og det saakaldte „Tillæg“ saa væsentlig, at Tillægs-Betegnelsen aldeles ikke passer.

Ibet Lovforslaget saaledes gaaer ud paa at hjemle Oprettelsen af en ny Art af Menigheder i Folketirken, saakaldte frie Menigheder, anderledes organiserede og anderledes stillede end de hidtilværende faste Sognemenigheder, er Talen aabenbart om noget ganske Nyt, der tilmed træder i bestemt Modsetning til den hidtilværende Tingenes Tilstand saavel hos os som i den evangelisk-lutheriske Kirke overhovedet. Hvorvidt nu en sli Frihed, der kræves til Bestyttelse for de individuelle Interesser, kan tilstedes uden forstyrrende Indgreb i den kirkelige Samfundsorden, og i alt Fald, hvorledes og under hvilke nærmere Betingelser Tilladelsen maatte være at give, navnlig ogsaa med Hensyn til Fastsættelsen af de Regler, der ikke ville kunne undværes for det hele indbyrdes Forhold saavel til de andre Menigheder som til de kirkelige Myndigheder — alt Dette er pænsynlig baade kirkeligt og borgerligt af en indgribende Betydning, og det lader sig neppe nægte, at den Sagkundskab og Erfaring, der ved Afgjørelsen og Ordningen behøves, for en ikke ringe Deel er at søge hos Lærerstanden i Folketirken.

Skulde end de have Ret, der paaftaae, at der her i Landet er en stor og almindelig Trang til Oprettelsen af saadanne frie Menigheder, som Lovforslaget har for Die, saa kunde denne dog vel i alt Fald ikke være saa paatrængende, at pænblikelig Afhjælpning skulde være absolut nødvendig, og at der derfor maatte gives Afkald paa den fuldstændigere Forberedelse og modnere Overveielse, som ellers ikke, selv i